

VILAFRANCA CIUTAT COM A ESCOLA

PROGRAMA (RESUM)

1. Introducció.

Vilafranca Ciutat com a Escola és un programa d'aprenentatge productiu eminentment pràctic basat en el desenvolupament de projectes formatius individuals dissenyats a partir dels propis interessos i necessitats de l'alumne, el qual, en col·laboració amb els pedagogs, assumeix el paper d'actor i director del seu propi procés d'aprenentatge .

L'obtenció de productes, a partir de l'ús didàctic dels recursos que ofereix la ciutat, és el factor determinant que porta l'alumne a seguir un itinerari formatiu del qual se'n derivarà el seu procés de formació, així com el seu desenvolupament personal en el sí de la comunitat i l'accés a nous nivells de producció intel·lectual i cultural.

Aquest procés d'aprenentatge, de caràcter pràctic, es porta a terme en marcs laborals reals (empreses, tallers, laboratoris, etc.) que es transformen en autèntics espais educatius. Per a tal fi l'IDAP compta amb la col·laboració d'empreses i entitats de Vilafranca que es constitueixen en espais d'aprenentatge productiu i que fan de la ciutat una veritable escola.

Des d'una visió integral de l'educació que considera a l'alumne en la seva globalitat, els objectius del programa són els següents:

- Oferir una formació pràctica i professional adaptada a l'entorn socio-laboral de la persona.
- Reforçar el nivell de coneixements d'ordre acadèmic.
- Facilitar l'accés a les tecnologies de la informació (TIC).
- Promoure el descobriment i/o desenvolupament de les pròpies competències i habilitats.
- Atendre a les necessitats socials i personals que poden interferir en el procés d'aprenentatge.
- Fomentar l'adopció d'actituds actives i responsables, que impliquin un major grau de participació social.

La dinàmica del programa Vilafranca Ciutat com a Escola porta el participant a aprofitar els recursos de què disposa la comunitat per tal de fer viable l'objectiu traçat, ja sigui la inserció laboral o acadèmica, la millora del lloc de treball o simplement l'ampliació de coneixements i una major participació social.

2. Usuaris i nombre de places.

El programa va dirigit a persones majors de setze anys, en situació d'atur o que volen ampliar coneixements i disposa de vint places.

3. Oferta formativa.

El programa Vilafranca Ciutat com a Escola ofereix la possibilitat de desenvolupar plans de formació individuals en més de 60 especialitats diferents.

En el marc de l'activitat formativa, a banda de la formació professional, i a partir d'ella, es reforça el nivell de coneixements en matèries acadèmiques tal com lectura, escriptura, matemàtiques, ciències socials, anglès, etc.

També es dóna molta importància al desenvolupament personal i a la introducció d'aprenentatges relacionats amb les Noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació (informàtica, internet, presentacions interactives, disseny de webs, etc.)

4. Metodologia.

L'itinerari que segueix l'alumne des del moment en que s'incorpora, està constituït per un seguit d'accions, gran part d'elles desenvolupades de forma individual però també a partir del treball en grup. Són les següents:

1. Entrevista inicial. Petició d'inscripció.
 - Coneixença de la demanda. Plantejament d' interessos i necessitats formatives.
 - Introducció a la metodologia de l'Aprenentatge Productiu.
 - Informació sobre l'estructura del programa (horaris, matèries, etc.)
2. Admissió. Inscripció.
3. Assessorament individual. Preparació de la situació productiva.
 - Aprofundiment en la metodologia de l'Aprenentatge Productiu
 - Establiment de l'àrea de formació. Elecció dels aprenentatges més adequats
 - Planificació del projecte formatiu individual. Definició del producte.
 - Orientació personal i professional.
 - Foment d'actituds actives.
 - Motivació.
4. Treball individual. Tècniques bàsiques d'aprenentatge per la recerca i l'autoformació.
 - Recull d'informació (lectures, resums, gestions, consultes...)
 - Redacció del projecte formatiu individual
5. Itinerari d'aprenentatge. Desenvolupament del procés formatiu.
 - Assessorament individual. Tècniques de desenvolupament personal.
 - Concreció del Pla de Formació Individual.
 - Definició del producte a obtenir.
 - Seguiment i avaluació del procés formatiu
 - Descoberta de noves possibilitats formatives.
 - Orientació personal i professional.
 - Anàlisi d'oportunitats laborals.
 - Tractament d'aspectes personals i socials.
 - Foment de la participació social.
 - Treball individual. Tècniques bàsiques d'aprenentatge per la recerca i l'autoformació.
 - Lectures i resums.
 - Preparació de dossiers i materials d'aprenentatge.

- Gestions i contactes.
 - Reflexió teòrica i anàlisi.
 - Redacció del Diari Formatiu: descripció d'habilitats adquirides i reflexions sobre el procés formatiu.
 - Modificacions del Pla de Formació Individual, segons l'evolució de l'aprenentatge.
 - Realització de treballs de recerca i documents diversos centrats en l'àmbit professional escollit (treball de camp, vocabulari professional, etc.)
 - Preparació del currículum i carta de presentació.
 - Preparació del portafolis.
 - Millora del nivell inicial de coneixements generals i habilitats bàsiques: lectura, escriptura, matemàtiques, ciències socials, informàtica bàsica, internet, etc.
 - Adquisició de coneixements en l'àmbit professional escollit.
 - Pràctiques al centre. Autoformació assistida amb tutor. Treball amb equipament informàtic i multimèdia.
 - Realització del producte.
 - Pràctiques en empresa. Autoformació assistida amb mentor. Aprenentatge pràctic en situacions de treball real.
 - Redacció d'informes.
 - Presentacions en grup dels Plans de Formació Individual, productes finals i altres recerques.
 - Autoavaluació del procés formatiu
- Treball grupal. Sessions de comunicació. Tècniques d'anàlisi de les competències i habilitats personals.
Reflexió i assessorament sobre aspectes metodològics i organitzatius.
 - Comunicació i exercitació del pensament crític entorn a temes d'interès social i professional.
 - Tècniques d'inserció laboral.
 - Seguiment del respectius processos formatius.
 - Intercanvi d'experiències.
 - Planificació d'activitats conjuntes: publicacions, exposicions de treballs, murals, sortides, intercanvis formatius, etc.
 - Presentació de projectes, treballs i productes.
 - Avaluacions trimestrals i final.
6. Obtenció del producte. Difusió.
7. Avaluació.
- Eines:
 - Projecte Formatiu Individual
 - Diari de formació
 - Materials d'aprenentatge
 - Treballs en grup
 - Treball de camp
 - Estudi de Possibilitats Formatives
 - Càlcul de Costos del Producte
 - Producte
 - Relació d'Habilitats Adquirides
 - Vocabulari Professional
 - Currículum Vitae
 - Portafolis
 - Documents del procés formatiu (fotografies, textos...)
- Matèries:

- Comunicació
 - Pensament crític
 - Lectura
 - Escriptura
 - Matemàtiques
 - Socials
 - Anglès
 - Informàtica bàsica
 - Internet
 - Formació tècnica
- Criteris
 - Procés d'aprenentatge, adquisició de coneixements, nivell assolit.
 - Desenvolupament personal, actituds, relacions personals
 - Activitats realitzades, adquisició d'habilitats, creativitat, qualitat del treball.
 - Participació en activitats de grup
 - Productes obtinguts: qualitat, utilitat social
 - Llocs recurs, mentors
 - Utilitat de la metodologia aplicada
- Sistemes
 - Seguiment diari
 - Avaluacions trimestrals i final del tutor
 - Autoavaluacions trimestrals i final de l'alumne.
 - Avaluació trimestral del mentor a l'empresa.

8. Resultats. Certificació. Sortides.

- Inserció o reinserció laboral o acadèmica
- Ampliació del nivell de coneixements
- Major participació social

5. Funcionament.

Vilafranca Ciutat com a Escola funciona d'octubre a juny, dividit en tres trimestres, d'acord amb el calendari escolar. Les incorporacions poden produir-se al llarg de tot el curs, ja que el fet de treballar en plans de formació individuals fa que les noves altres no suposin cap distorsió del funcionament.

Els matins, de 9 a 13 h, es dediquen a la formació teòrica i pràctica a les aules de l'IDAP, i a les tardes té lloc la formació en empreses. Tot i que els horaris són flexibles, i es procura adaptar-los a la situació personal de cada alumne, es imprescindible una assistència diària.

Els alumnes comencen la jornada a les nou del matí, amb una reunió de grup dedicada als aspectes metodològics, a la comunicació, la reflexió i l'intercanvi d'experiències: es planifiquen les activitats; s'analitzen els progressos, les necessitats, les dificultats de cadascú; s'intercanvien experiències formatives, es debaten els processos d'aprenentatge i els temes d'interès social; i es presenten tant els plans de formació com els productes elaborats. El pedagog que assisteix al grup actua sobretot com un animador de l'aprenentatge.

A partir de la segona hora, té lloc l'autoaprenentatge assistit. Els participants, amb l'ajut dels seus formadors, porten a terme els plans de formació individuals. Tot compartint els mateixos espais i intercanviant-se experiències, cadascú segueix un itinerari formatiu propi, basat en el treball individual i l'assessorament. En l'aula d'autoaprenentatge es compta amb la figura

d'un educador que ajuda, dinamitza i dona suport als alumnes en la realització dels seus treballs.

El treball individual consisteix principalment en activitats teòriques i pràctiques com l'aprenentatge mitjançant ordinadors, la recerca d'informació, les lectures i resums, les gestions, les consultes, la redacció del diari personal (quadern de reflexions), o l'elaboració de documents diversos. Durant el matí l'alumne reflexiona i resol dubtes teòrics sorgits en l'activitat pràctica en l'empresa el dia anterior alhora que es planifica i es planteja nous reptes per a la seva activitat pràctica en l'empresa que tindrà lloc el mateix dia, establint-se d'aquesta manera una dialèctica molt enriquidora entre l'aprenentatge pràctic i la reflexió teòrica.

A més d'adquirir coneixements teòrico-pràctics en l'àmbit professional seleccionat, es pretén també, mitjançant aquest treball individual, un reforç del nivell de coneixements en matèries d'ordre acadèmic tal com l'Anglès, les Ciències Socials, les Matemàtiques o la Llengua, a més d'una iniciació a les Noves Tecnologies de la Informació, procurant un domini bàsic en Internet, Informàtica bàsica i les diferents tècniques multimèdia que avui quasi be es imprescindible conèixer.

L'assessorament individual s'utilitza al llarg de tot el procés formatiu i es responsabilitat del tutor dur-lo a terme. Inicialment la seva finalitat es definir les mancances i les necessitats formatives de l'alumne, establir els aprenentatges més idonis per aconseguir feina i preparar la situació productiva. Durant l'itinerari formatiu l'assessorament individual pretén un seguiment mitjançant l'anàlisi de les diferents situacions en les que es va trobant l'alumne i la resolució de problemes i dubtes. Altres funcions importants són l'orientació professional i el desenvolupament personal i social de l'alumne, procurant que des d'un bon principi l'adopció d'actituds propiciatòries, tal com la capacitat d'acció, iniciativa personal, autonomia, col·laboració i empatia amb l'entorn.

Cada trimestre s'avaluen els diversos processos formatius i, d'acord amb els resultats parcials, s'introdueixen canvis en els plans de formació que impliquen, bàsicament, nous plantejaments en referència a coneixements i productes a assolir, així com de noves empreses a les que acudir per a la realització de l'activitat pràctica. D'aquesta manera té lloc paulatinament un procés acumulatiu de coneixements i habilitats que dota a l'alumne de la competència necessària per a resoldre la seva situació personal.

Els alumnes finalitzen la seva estada en el programa en el moment que ho decideixen, ja sigui perquè han trobat feina, perquè ja han après allò que es proposaven, o perquè decideixen reincorporar-se al sistema d'ensenyament reglat, un cop convençuts de les seves capacitats i potencialitats.

6. Participació en xarxes.

Els alumnes del programa Vilafranca Ciutat com a Escola participen en congressos internacionals de joves, intercanvis i estades formatives que periòdicament s'organitzen en el nostre país i a l'estranger en el marc de la Xarxa Internacional d'Escoles Productives – INEPS.

Pel que suposen d'enriquiment personal, les experiències formatives, laborals i culturals en altres països són un objectiu intrínsec del programa Vilafranca Ciutat com a Escola. Així com també ho és l'acolliment a casa nostra d'estudiants d'altres països, per l'important aprenentatge multicultural i d'integració europea que comporta la implicació dels alumnes en aquests tipus d'activitat.